

P9_TA(2023)0270

Unia bankowa - sprawozdanie za 2022 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lipca 2023 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2022 (2022/2061(INI))

(C/2024/3997)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z 5 lipca 2022 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2021 ⁽¹⁾,
- uwzględniając działania następcze Komisji dotyczące rezolucji Parlamentu Europejskiego z 5 lipca 2022 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2021,
- uwzględniając dokument Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z 28 października 2022 r. zatytułowany „Feedback on the input provided by the European Parliament as part of its ‘Resolution on Banking Union - Annual Report 2021’ [Odpowiedź na uwagi Parlamentu Europejskiego zawarte w rezolucji w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2021],
- uwzględniając raport roczny EBC z działalności nadzorczej za 2021 r., przedstawiony w marcu 2022 r.,
- uwzględniając odpowiedź Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) z 28 listopada 2022 r. w sprawie rezolucji Parlamentu Europejskiego z 5 lipca 2022 r. w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2021,
- uwzględniając oświadczenie Eurogrupy z 16 czerwca 2022 r. w sprawie przyszłości unii bankowej,
- uwzględniając sprawozdanie pięciu przewodniczących z 22 czerwca 2015 r. zatytułowane „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”,
- uwzględniając wniosek Komisji z 24 listopada 2015 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w celu ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów (COM(2015)0586),
- uwzględniając komunikat prasowy Rady z 8 listopada 2022 r. zatytułowany „Sektor bankowy: Rada uzgadnia stanowisko co do wdrażania reform Bazylea III”,
- uwzględniając komunikat prasowy Rady z 7 grudnia 2022 r. zatytułowany „Pranie pieniędzy: Rada uzgadnia stanowisko w sprawie surowszych przepisów”,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 23 maja 2022 r. w sprawie funkcjonowania Europejskich Urzędów Nadzoru (COM(2022)0228),
- uwzględniając komunikat Komisji z 16 grudnia 2020 r. zatytułowany „Rozwiązanie problemu kredytów zagrożonych zaistniałego w następstwie pandemii COVID-19” (COM(2020)0822),
- uwzględniając pierwszy przegląd tematyczny Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) z 14 grudnia 2022 r. dotyczący przejrzystości oraz poziomu opłat i należności związanych z produktami bankowości detalicznej w UE,
- mając na uwadze wynik przeprowadzonego przez EUNB w 2022 r. ogólnounijnego działania na rzecz przejrzystości, opublikowany 9 grudnia 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie EBC w sprawie jego priorytetów nadzorczych na lata 2023–2025, opublikowane 12 grudnia 2022 r.,
- uwzględniając wyniki wspólnej konferencji SRB i EBC zatytułowanej „The test of time: Banking Union a decade on” [Próba czasu: unia bankowa dekadę później], która odbyła się 23 i 24 czerwca 2022 r.,
- uwzględniając oświadczenie Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego z 27 czerwca 2022 r. w sprawie traktowania europejskiej unii bankowej w metodyce oceny globalnych banków o znaczeniu systemowym,

⁽¹⁾ Dz.U. C 47 z 7.2.2023, s. 75.

- uwzględniając dokument EBC z listopada 2022 r. zatytułowany „Financial Stability Review” [Przegląd stabilności finansowej],
- uwzględniając zalecenie EBC EBC/2020/62 z 15 grudnia 2020 r. w sprawie wypłat dywidend w czasie pandemii COVID-19, i uchylające zalecenie EBC/2020/35,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (akt w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej) ^(?),
- uwzględniając oświadczenia Andrei Enrii, prezesa Rady ds. Nadzoru EBC, złożone podczas wysłuchań w Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego 30 czerwca 2022 r. i 1 grudnia 2022 r.,
- uwzględniając dokument Rady Stabilności Finansowej z 21 listopada 2022 r. zatytułowany „2022 List of Global Systemically Important Banks (G-SIB)” [Wykaz globalnych banków o znaczeniu systemowym (G-SIB) za rok 2022],
- uwzględniając oświadczenia przewodniczącej SRB Elke König złożone w Komisji Gospodarczej i Monetarnej 13 lipca 2022 r. i 30 listopada 2022 r.,
- uwzględniając oświadczenia złożone podczas wysłuchań publicznych w Komisji Gospodarczej i Monetarnej z udziałem kandydatów zgłoszonych przez Komisję na przewodniczącego i jedno inne stałe stanowisko w SRB 24 października 2022 r.,
- uwzględniając dokument SRB z 13 lipca 2022 r. zatytułowany „Resolvability of Banking Union Banks: 2021” [Możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków należących do unii bankowej: 2021 r.],
- uwzględniając ostrzeżenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) z dnia 22 września 2022 r. w sprawie podatności systemu finansowego Unii na zagrożenia ^(?),
- uwzględniając wyniki przeglądu tematycznego EBC zatytułowanego „Walking the talk: Banks gearing up to manage risks from climate change and environmental degradation” [Wypełnienie deklaracji: banki szykują się do zarządzania ryzykiem związanym ze zmianą klimatu i degradacją środowiska], opublikowanego 2 listopada 2022 r.,
- uwzględniając dokument ERRS z 21 listopada 2022 r. zatytułowany „Fiscal support and macroprudential policy – Lessons from the COVID-19 pandemic” [Wsparcie fiskalne i polityka makroostrożnościowa – wnioski z pandemii COVID-19],
- uwzględniając sprawozdanie ERRS z 1 lipca 2022 r. zatytułowane „Monitoring systemic risks in the EU securitisation market” [Monitorowanie ryzyka systemowego na rynku sekurytyzacji UE],
- uwzględniając dokument zespołu ds. monitorowania ryzyka klimatycznego EBC/ERRS z lipca 2021 r. zatytułowany „Climate-related risk and financial stability” [Ryzyko związane z klimatem a stabilność finansowa],
- uwzględniając sprawozdanie EBC z listopada 2021 r. zatytułowane „The state of climate and environmental risk management in the banking sector – Report on the supervisory review of banks’ approaches to manage climate and environmental risks” [Stan zarządzania ryzykiem klimatycznym i środowiskowym w sektorze bankowym: sprawozdanie z przeglądu nadzorczego podejść banków do zarządzania ryzykiem klimatycznym i środowiskowym],
- uwzględniając standardy Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego z 16 grudnia 2022 r. dotyczące ostrożnościowego traktowania ekspozycji na kryptoaktywa,
- uwzględniając dokument Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego z 15 czerwca 2022 r. zatytułowany „Principles for the effective management and supervision of climate-related financial risks” [Zasady skutecznego zarządzania ryzykami finansowymi związanymi z klimatem i nadzoru nad nimi],
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 30 listopada 2022 r. zatytułowane „Sprawozdanie dotyczące wszelkich zobowiązań warunkowych wynikających z wykonywania przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Radę i Komisję zadań na mocy odnośnego rozporządzenia za rok budżetowy 2021”,
- uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Komitetu Europejskich Urzędów Nadzoru zatytułowane „Zagrożenia i słabości w systemie finansowym UE – marzec 2022 r.” (JC 2022 09), opublikowane 13 kwietnia 2022 r.,
- uwzględniając dokument roboczy unijnego obserwatorium podatkowego z grudnia 2022 r. zatytułowany „Tax Planning by European Banks” [Planowanie podatkowe banków europejskich],

^(?) Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 1.

^(?) Dz.U. C 423 z 7.11.2022, s. 1.

- uwzględniając wspólne oświadczenie nadzoru bankowego EBC, EUNB i Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji z 20 marca 2023 r. w sprawie zapowiedzi władz szwajcarskich z 19 marca 2023 r.,
 - uwzględniając deklarację podpisaną przez przewodniczącą Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego i uzgodnioną przez koordynatorów z ramienia sześciu ugrupowań politycznych Parlamentu (PPE, S&D, Renew, Verts/ALE, ECR i The Left) z 7 grudnia 2022 r. w sprawie europejskiego systemu gwarantowania depozytów,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 14 marca 2019 r. w sprawie równowagi płci przy obsadzaniu stanowisk w obszarze polityki gospodarczej i monetarnej UE ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z 25 marca 2021 r. w sprawie wzmocnienia międzynarodowej roli euro ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A9-0177/2023),
- A. mając na uwadze, że unia bankowa składa się obecnie z Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego i jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, z pojedynczym zbiorem zasad jako jej podstawą, który zapewnia pełne dostosowanie nadzoru do zarządzania kryzysami bankowymi oraz stanowi integralny element stabilności finansowej UE; mając na uwadze, że chociaż dyrektywa w sprawie systemów gwarancji depozytów ⁽⁶⁾ określa wysokie minimalne standardy w dziedzinie ochrony depozytów, unia bankowa pozostaje nieukończona, dopóki brakuje w niej ustanowienia trzeciego filaru – europejskiego systemu gwarantowania depozytów (EDIS);
- B. mając na uwadze, że mimo usilnych starań nie osiągnięto jeszcze porozumienia w sprawie EDIS; mając na uwadze, że posłowie do PE wezwali do ambitnego przeglądu ram zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów (CMDI), co może pomóc przezwyciężyć przeszkody w ustanowieniu EDIS; mając jednak na uwadze, że ram tych nie należy uważać za substytut EDIS; mając na uwadze, że ustanowienie EDIS pozostaje priorytetem;
- C. mając na uwadze, że osiągnięto porozumienie w sprawie utworzenia zabezpieczenia dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, lecz zabezpieczenie to nie zostało jeszcze wdrożone;
- D. mając na uwadze, że ukończenie unii bankowej byłoby korzystne dla obywateli i gospodarki UE, stwarzając podstawę dla bardziej stabilnego systemu bankowego, ograniczonego ryzyka systemowego, większej i uczciwszej konkurencji, większego wyboru dla konsumentów, większych możliwości w zakresie bankowości transgranicznej i dostępu do detalicznych usług finansowych, większych inwestycji gospodarczych, lepszego dostępu do finansowania dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz obniżonych kosztów dla klientów banków;
- E. mając na uwadze, że unia bankowa jest otwarta dla wszystkich państw członkowskich UE;
- F. mając na uwadze, że stabilny, prężny, dynamiczny i konkurencyjny sektor bankowy ma kluczowe znaczenie dla wzrostu gospodarczego, innowacji i inwestycji, a także dla finansowania transformacji ekologicznej i wspierania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);
- G. mając na uwadze, że rosyjska agresja na Ukrainę i jej konsekwencje gospodarcze i społeczne mają bezpośredni i pośredni wpływ na unijny sektor bankowy; mając na uwadze, że należy zająć się tymi skutkami za pomocą odpowiednich środków w celu zapewnienia stabilności finansowej sektora; mając na uwadze, że banki UE odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu ciągłego wdrażania i przestrzegania sankcji wobec Rosji nałożonych przez UE w odpowiedzi na inwazję;
- H. mając na uwadze, że sektor bankowy wykazał jak dotąd odporność na kryzys wywołany pandemią COVID-19 dzięki wsparciu w postaci nadzwyczajnych środków pomocowych podejmowanych w ramach polityki publicznej, a także dzięki odpornym ramom regulacyjnym UE; mając na uwadze, że w miarę dalszego wychodzenia przez unijny sektor bankowy z pandemii UE musi nadal stosować wysokie standardy, zwłaszcza pod względem wymogów kapitałowych i praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem, aby zapewnić przyszłą odporność sektora;

⁽⁴⁾ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 105.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 494 z 8.12.2021, s. 118.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

- I. mając na uwadze, że mimo wyzwań spowodowanych przez pandemię i wojnę w Ukrainie w trzecim kwartale 2022 r. łączny wskaźnik kredytów zagrożonych nadal malał, osiągając poziom 2,29 %; mając na uwadze, że przyczyniły się do tego moratoria kredytowe oraz renegotjowanie warunków kredytów z klientami; mając na uwadze, że po całkowitym wycofaniu tymczasowych środków wsparcia wprowadzonych podczas kryzysu związanego z COVID-19 może nastąpić potencjalne pogorszenie jakości aktywów i wzrost wskaźników kredytów zagrożonych;
- J. mając na uwadze, że nadal nie rozwiązano w wystarczającym stopniu kwestii instytucji „zbyt dużych, by upaść” i „zbyt powiązanych, by upaść” pomimo zobowiązania podjętego w następstwie wielkiego kryzysu finansowego i znacznych prac, które podjęto i nadal się podejmuje;
- K. mając na uwadze, że sektor pośredników finansowych niebędących bankami nadal rośnie, stwarzające dalsze zagrożenia dla stabilności finansowej; mając na uwadze, że ogólna ekspozycja banków na pośredników finansowych niebędących bankami pozostaje wysoka ze względu na ich wzajemne powiązania finansowe;
- L. mając na uwadze, że rola sektora bankowego ma kluczowe znaczenie dla odbudowy gospodarczej po kryzysie związanym z COVID-19 i kryzysie energetycznym, zwłaszcza dla MŚP, a także dla przejścia na zrównoważoną gospodarkę; mając na uwadze, że sektor ten odgrywa kluczową rolę w kierowaniu oszczędności na inwestycje produkcyjne; mając na uwadze, że sektor bankowy powinien w związku z tym powstrzymać się od nadmiernej ekspozycji na działalność spekulacyjną;
- M. mając na uwadze, że głównymi celami przy opracowywaniu polityki gospodarczej dla sektora bankowego powinno być zminimalizowanie: (1) prawdopodobieństwa upadku banków, 2) wpływu upadających banków na gospodarkę oraz 3) ryzyka systemowych kryzysów bankowych;
- N. mając na uwadze, że zagrożenia dla stabilności wpływają na banki na różne sposoby, w tym poprzez ryzyko kredytowe lub ryzyko utraty reputacji;
- O. mając na uwadze, że cyfryzacja finansów przyniosła znaczny postęp technologiczny w unijnym sektorze bankowym, skutkując zwiększoną efektywnością świadczenia usług bankowych, i stwarza szerokie możliwości dla sektora bankowego, ale także stawia wyzwania, w tym w odniesieniu do ryzyka w cyberprzestrzeni – ponieważ banki w coraz większym stopniu polegają na wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych – prywatności danych, ryzyka utraty reputacji, ryzyka związanego z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy, obaw związanych z ochroną konsumentów i wykluczeniem społecznym; mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego, które wejdzie w życie w 2025 r., zapewni bankom solidne ramy dla przygotowania się na cyberzagrożenia i radzenia sobie z nimi;
- P. mając na uwadze, że ze względu na utrzymujące się luki w unijnych ramach przeciwdziałania praniu pieniędzy potrzebny jest wzmocniony, zharmonizowany i skuteczny nadzór wraz z egzekwowaniem przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, ponieważ jest to niezbędne do ochrony integralności systemu finansowego UE i ochrony go przed zagrożeniami ze strony państw trzecich wysokiego ryzyka; mając na uwadze, że nadal istnieją poważne różnice w podejściu organów krajowych UE do nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i nadzoru nad zwalczaniem finansowania terroryzmu, a także w stosowaniu prawodawstwa UE dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy; mając na uwadze, że sfinalizowanie pakietu dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy powinno wzmocnić przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz zapewnić spójne i skuteczne wdrażanie tych przepisów, w tym przez ustanowienie unijnego organu nadzorczego do celów przeciwdziałania praniu pieniędzy, co wzmocniłoby unijny system bankowy;
- Q. mając na uwadze, że trwają prace nad unijnym pakietem bankowym, który dostarczy właściwe ramy adekwatności kapitałowej banków, testów warunków skrajnych i wymogów w zakresie płynności;
- R. mając na uwadze, że zapewnienie równego dostępu do usług finansowych i wysokiego poziomu ochrony wszystkim inwestorom i deponentom jest podstawą unii bankowej i unii rynków kapitałowych; mając na uwadze, że konsumenci, inwestorzy i deponenci powinni być dobrze poinformowani o wszelkich decyzjach mających na nich wpływ;
- S. mając na uwadze, że europejski sektor bankowy nadal w dużej mierze pozostaje głównym źródłem finansowania dla przedsiębiorstw, co prowadzi do znacznego uzależnienia od tego sektora, w przeciwieństwie do innych jurysdykcji, w których znaczną część finansowania przedsiębiorstw zapewniają rynki kapitałowe;
- T. mając na uwadze, że skutki decyzji EBC o podniesieniu stóp procentowych w celu obniżenia inflacji znalazły natychmiastowe odzwierciedlenie w odsetkach płaconych bankom przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa, zwiększając w ten sposób zyski banków i zwroty dla oszczędzających, a jednocześnie negatywnie wpływając na zdolność kredytobiorców do spłacania kredytów; mając na uwadze, że gwałtowny wzrost stóp procentowych powoduje również ryzyko dla banków, w szczególności potencjalną dewaluację niektórych aktywów w ich bilansach;
- U. mając na uwadze, że rozwój unii rynków kapitałowych wymaga ustanowienia wspólnych zasad i skutecznych narzędzi, aby zmniejszyć rozdrobnienie jednolitego rynku, ułatwić dostęp do alternatywnych sposobów finansowania oraz zapobiec ucieczce kapitału i unikaniu opodatkowania;

- V. mając na uwadze, że ukończenie prac nad unią bankową w znacznym stopniu przyczyniłoby się do przerwania błędnego koła powiązań między państwem a bankiem, w tym poprzez zmniejszenie koncentracji ekspozycji banków wobec ich własnych państw, co pozwoliłoby zachować odporność unijnego sektora bankowego, zapobiec wykorzystywaniu pieniędzy publicznych do ratowania banków zagrożonych upadłością oraz zwiększyć zaufanie przedsiębiorstw, inwestorów i obywateli do systemu finansowego UE;
- W. mając na uwadze, że według analizy Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego „wdrożenie EDIS nie powinno być powiązane z dalszymi wskaźnikami ograniczania ryzyka” (7);
- X. mając na uwadze, że zarządzanie kryzysowe w UE i unii bankowej pozostaje rozdrobnione, co skutkuje nierównymi warunkami działania poszczególnych banków i jurysdykcji; mając na uwadze, że ramy CMDI powinny zapewnić stosowanie przez wszystkie banki spójnego i skutecznego podejścia, a także przyczynić się do zachowania stabilności finansowej, minimalizacji wykorzystania pieniędzy podatników i zapewnienia równych warunków działania w całej UE;
- Y. mając na uwadze, że bardziej stabilna, konkurencyjna i konwergentna unia gospodarcza i walutowa wymaga uzupełnienia unii bankowej o trzeci filar, jakim jest w pełni rozwinięty EDIS, a także wymaga pogłębionej i w pełni funkcjonalnej unii rynków kapitałowych oraz bezpiecznego składnika aktywów strefy euro;
- Z. mając na uwadze, że UE i Zjednoczone Królestwo są obecnie zobowiązane do utrzymania współpracy regulacyjnej i nadzorczej w dziedzinie usług finansowych; mając na uwadze, że to podejście oparte na współpracy powinno stanowić podstawę długoterminowych stosunków między UE i Zjednoczonym Królestwem; mając na uwadze, że Komisja przedłuży tymczasowe zezwolenie umożliwiające unijnym bankom i zarządzającym funduszami korzystanie z brytyjskich izb rozrachunkowych; mając na uwadze, że nie podpisano jeszcze zapowiadanego protokołu ustaleń między UE a Zjednoczonym Królestwem w sprawie współpracy regulacyjnej;

Uwagi ogólne

1. z całą mocą potępia rosyjską agresję na Ukrainę i jej wyniszczający wpływ na naród ukraiński; zauważa, że rosyjska inwazja miała również społeczne, gospodarcze i finansowe konsekwencje dla UE, co obejmuje również zaostrzenie tendencji inflacyjnych; zauważa, że bezpośrednie ekspozycje banków na Rosję i Ukrainę są ograniczone, ale sektor bankowy może być dotknięty skutkami pośrednimi; apeluje do EBC, EUNB i właściwych organów krajowych o monitorowanie rozwoju sytuacji w związku z wojną w Ukrainie, w szczególności implikacji dla instytucji finansowych w UE, takich jak ewentualne pogorszenie jakości aktywów; podkreśla zatem, że ważne jest ostrożne zarządzanie ryzykiem i tworzenie odpowiednich rezerw; zauważa, że według przewodniczącego Rady Nadzorczej EBC (8) ekspozycja na przedsiębiorstwa energochłonne i instrumenty pochodne na energię zwiększyła się po skokowym wzroście cen energii; podkreśla, że banki stoją w obliczu zwiększonej ekspozycji na ryzyko kontrahenta ze względu na zwiększone wezwania do uzupełnienia depozytów wobec banków występujących w charakterze uczestników rozrachunkowych w stosunku do swoich klientów; podkreśla, że banki powinny zwiększyć swoją odporność na wstrząsy makroekonomiczne i finansowe; apeluje do EBC i właściwych organów krajowych, aby przyjęły odpowiednie mechanizmy nadzoru, które nie dopuszczą do przerodzenia się kryzysu energetycznego w kryzys finansowy;
2. monitoruje bieżący rozwój sytuacji na rynkach finansowych po upadku Silicon Valley Bank i dwóch innych średniej wielkości banków amerykańskich, a także po przejęciu Credit Suisse przez UBS; z zadowoleniem przyjmuje wspólne oświadczenie EUNB, SRB i nadzoru bankowego EBC z 20 marca 2023 r. w sprawie zapowiedzi władz Szwajcarii z 19 marca 2023 r.;
3. podkreśla, że pogłębienie wspólnej unii gospodarczej i ukończenie budowy unii bankowej pomoże zapewnić lepsze warunki finansowania gospodarki europejskiej, zarówno gospodarstwom domowym, jak i przedsiębiorstwom, które nadal w dużej mierze są zależne od kredytów bankowych pod względem wspierania inwestycji i tworzenia miejsc pracy, a zarazem przyczyni się do odporności gospodarki europejskiej i przejścia na zrównoważoną gospodarkę;
4. przypomina, że unia bankowa stanowi istotne uzupełnienie unii gospodarczej i walutowej oraz jednolitego rynku, które ujednolica odpowiedzialność za nadzór, restrukturyzację i uporządkowaną likwidację oraz finansowanie na szczeblu UE, co oznacza, że banki działające w całej strefie euro przestrzegają tego samego zbioru zasad; z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy poczynione od czasu kryzysu finansowego w 2008 r. dzięki ustanowieniu jednolitego zbioru przepisów, Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego i jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; podkreśla, że europejskie banki mają silniejszą pozycję, aby przetrwać wstrząsy finansowe, a także wprowadzono mechanizmy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji pozwalające na radzenie sobie z upadłością banków bez korzystania z pieniędzy podatników;

(7) EBC, „Informacje przekazane przez EBC w odpowiedzi na uwagi Parlamentu Europejskiego zawarte w rezolucji w sprawie unii bankowej – sprawozdanie za rok 2020”, 2021 r., s. 11.

(8) Oświadczenie przewodniczącego Rady Nadzorczej EBC złożone podczas wysłuchania w Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego 1 grudnia 2022 r.

5. zauważa, że środki wsparcia publicznego, w połączeniu z decyzjami EBC w zakresie polityki pieniężnej i zmianami regulacyjnymi, umożliwiły sektorowi bankowemu działanie w roli bufora łagodzącego skutki kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19; przyznaje, że zaostrzenie wymogów ostrożnościowych wdrożonych po 2008 r. zwiększyło odporność unijnego sektora bankowego; wyraża jednak obawę, że udział kredytów zagrożonych może wzrosnąć teraz, gdy wycofano środki wsparcia publicznego związane z pandemią COVID-19; wyraża zaniepokojenie negatywnym wpływem zwiększonego ryzyka kredytowego i potencjalnego wzrostu poziomu kredytów zagrożonych na stabilność finansową; zauważa, że tymczasowe zawieszenie wypłaty dywidend i skupów akcji własnych skutecznie zabezpieczyło odporność banków podczas kryzysu związanego z COVID-19; zauważa, że narzędzia tego nie stosowały spójnie inne instytucje finansowe mimo podobnych zaleceń wydawanych przez inne sektorowe organy nadzoru; wzywa do wprowadzenia dostosowanego do ryzyka ograniczenia dywidend i skupów akcji własnych, które należy rozważyć w czasach kryzysu;

6. podkreśla, że UE powinna sprawiedliwie i kompleksowo wdrożyć reformę Bazylea III w odpowiednim czasie i w odpowiedni sposób; uważa, że należy uwzględnić specyfikę banków UE, gdy istnieją wystarczające i solidne dowody na to, że ramy międzynarodowe nie uwzględniają tej specyfiki, tak aby zapewnić konkurencyjność banków UE i równe warunki konkurencji na szczeblu międzynarodowym, co podkreślono w rezolucji Parlamentu z 23 listopada 2016 r.⁽⁹⁾; zauważa, że EUNB i EBC wydały wspólne oświadczenie, w którym wezwały UE do wywiązania się ze swoich zobowiązań międzynarodowych;

7. wyraża zaniepokojenie wysokim poziomem inflacji, który w 2022 r. wyniósł 8,4 %; zauważa, że w reakcji na gwałtowny wzrost inflacji EBC postanowił podnieść swoje podstawowe stopy procentowe z 0 % do 3 % dla stopy procentowej podstawowych operacji refinansujących; podkreśla, że obecny skok inflacji jest głównie zjawiskiem napędzanym podażą, spowodowanym w dużej mierze czynnikami zewnętrznymi, zwłaszcza wojną Rosji z Ukrainą i zakłóceniami łańcuchów dostaw wynikającymi z kryzysu związanego z COVID-19, co sprawia, że narzędzia polityki pieniężnej są mniej skuteczne w obniżaniu inflacji; przypomina, że głównym celem EBC jest zagwarantowanie stabilności cen, którą definiuje się jako inflację na poziomie 2 % w perspektywie średnioterminowej; uznaje, że wysoka inflacja i wyższe stopy procentowe mają negatywne skutki społeczne i gospodarcze, w tym pod względem zdolności gospodarstw domowych i przedsiębiorstw do spłacania kredytów i dokonywania inwestycji niezbędnych w celu przekształcenia UE w gospodarkę neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r.;

8. podkreśla, że stopy procentowe oferowane gospodarstwom domowym i MŚP w państwach członkowskich są bardzo zróżnicowane; apeluje do instytucji i organów UE o rozważenie środków zmniejszających obciążenia dla osób posiadających kredyty hipoteczne i MŚP w państwach członkowskich, w których stopy są wyższe, aby zagwarantować wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość dostępu do bardzo potrzebnego kapitału po uczciwych i konkurencyjnych stawkach;

9. podkreśla rolę sektora bankowego we wspieraniu przejścia na gospodarkę neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla; uważa, że nowe środowisko geopolityczne zwiększa pilność tej transformacji, a zwłaszcza potrzebę inwestowania w odnawialne źródła energii; podkreśla, że niezwykle ważne jest, aby transformacja była sprawiedliwa społecznie; przypomina, że koszty tej transformacji będą niższe niż koszty braku działania, co dostrzegł EBC;

10. z zadowoleniem przyjmuje test warunków skrajnych dla klimatu przeprowadzony przez SSM w 2022 r. i odnotowuje cele wyznaczone na 2024 r.; z zadowoleniem przyjmuje działania następcze, które już podjął SSM, w tym publikację dobrych praktyk, które przyczyniają się do wymiany informacji i upowszechniania wiedzy w całym sektorze bankowym; przypomina, że SSM może określić wymogi filaru 2 dla banków, które nie zastosują się do zalecenia wydanego w ramach testu warunków skrajnych; ponownie daje wyraz zaniepokojeniu ekspozycjami finansowymi wynikającymi z ryzyka klimatycznego;

11. z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie wiążących standardów EUNB oraz wspólnych formularzy do celów ujawniania przez banki ryzyk środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem (ESG); uważa, że takie ujawnienia powinny zapewnić zainteresowanym stronom więcej informacji na temat ekspozycji instytucji na ryzyka ESG oraz na temat ich strategii radzenia sobie z takimi ryzykami, i w ten sposób przyczyniłyby się do eliminacji niedoboru danych dotyczących ryzyk ESG;

⁽⁹⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 23 listopada 2016 r. w sprawie finalizacji pakietu Bazylea III (Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 45).

12. zauważa, że przyjęcie dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju⁽¹⁰⁾ zapewni spójność, porównywalność i wiarygodność informacji o zrównoważoności w sektorach finansowym i niefinansowym;

13. z zainteresowaniem śledzi trwające prace Komisji i EBC nad cyfrowym euro; oczekuje na wniosek ustawodawczy Komisji i decyzję Rady Prezesów Europejskiego Banku Centralnego w sprawie cyfrowego euro; przypomina, że decyzja ta powinna być oparta na kompleksowej ocenie ryzyka i korzyści związanych z cyfrową walutą banku centralnego; zauważa, że w związku z cyfrowym euro priorytetowe znaczenie należy nadać wysokiemu poziomowi prywatności, ochrony danych, poufności danych dotyczących płatności, cyberodporności i bezpieczeństwa;

14. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Chorwacja jest 20 państwem członkowskim, które dołączyło do strefy euro; zachęca państwa członkowskie UE, które nie należą jeszcze do unii bankowej, aby podjęły kroki w kierunku przystąpienia do niej; przypomina, że ewentualne przystąpienie nowych państw członkowskich do strefy euro jest uzależnione od obecności w danym państwie członkowskim solidnych i skutecznych ram przeciwdziałania praniu pieniędzy;

15. zachęca banki do korzystania z możliwości oferowanych przez cyfryzację, w tym poprzez inwestowanie w systemy informatyczne oraz badania i rozwój, a także poprzez pełne wdrożenie wymogów wynikających z aktu w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów i inwestorów, zwłaszcza w przypadku słabszych grup o niskim poziomie umiejętności cyfrowych lub finansowych; z zadowoleniem odnotowuje postępy w pracach nad pakietem dotyczącym finansów cyfrowych; uważa, że należy zwiększyć ochronę konsumentów w kontekście cyfrowym oraz że priorytetowo należy potraktować włączenie finansowe, zwłaszcza przez podnoszenie poziomu umiejętności cyfrowych i wiedzy finansowej;

16. podkreśla, że dobrze funkcjonujący jednolity rynek jest niezbędny dla detalicznych usług finansowych; zauważa, że poziom i zakres opłat i należności pobieranych przez instytucje finansowe jest bardzo zróżnicowany zarówno w całej UE, jak i wśród instytucji finansowych w tym samym państwie członkowskim, co utrudnia porównania między dostawcami i szkodzi interesowi konsumentów; wzywa do ulepszenia ram ochrony klienta, w tym w nadchodzącej strategii dotyczącej inwestorów indywidualnych; odnotowuje konsolidację detalicznych usług bankowych w niektórych państwach członkowskich i wynikający z tego ograniczony wybór dla klientów bankowości detalicznej; odnotowuje wyzwania związane z nadzorem bankowym, jakie stwarzają duże instytucje o znaczeniu systemowym; podkreśla korzyści oferowane przez zróżnicowany i konkurencyjny sektor bankowy w Europie; wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny przeszkód i barier, jakie napotykają konsumenci przy korzystaniu z bankowości detalicznej, oraz do zaproponowania rozwiązań zapewniających konsumentom możliwość korzystania z detalicznych usług finansowych w wymiarze transgranicznym;

17. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie NextGenerationEU i podkreśla jego ważną rolę w odbudowie gospodarczej po kryzysie związanym z COVID-19 oraz w zachowaniu stabilności makroekonomicznej; uważa, że musi to stanowić okazję do zwiększenia inwestycji publicznych i prywatnych oraz wspierania modernizacji gospodarki; podkreśla, że utworzenie bezpiecznego składnika aktywów UE mogłoby przyczynić się do złagodzenia negatywnych skutków powiązań między państwami a krajowymi sektorami bankowymi; uważa, że NextGenerationEU zapewnia wysokiej jakości aktywa europejskie o niskim ryzyku, umożliwiając zrównoważenie obligacji skarbowych w bilansach banków;

18. wyraża ubolewanie, że nie zapewniono pełnej równowagi płci wśród instytucji i organów finansowych UE; ubolewa w szczególności, że kobiety nadal są niedostatecznie reprezentowane na stanowiskach kierowniczych w sektorze usług bankowych i finansowych; podkreśla, że równowaga płci w zarządach i wśród pracowników przynosi korzyści zarówno społeczne, jak i gospodarcze; z zadowoleniem odnotowuje niedawne zatwierdzenie dyrektywy w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków⁽¹¹⁾, po szeregu lat bez żadnych postępów; apeluje do instytucji finansowych, aby regularnie aktualizowały swoje polityki różnorodności i włączenia społecznego oraz aby pomagały promować zdrową kulturę pracy, w której priorytetowo traktuje się inkluzywność; apeluje do organów nadzorczych o wykorzystanie uprawnień nadzorczych w odniesieniu do różnorodności i równowagi płci w organach zarządzających instytucji finansowych;

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2381 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów spółek giełdowych oraz powiązanych środków (Dz.U. L 315 z 7.12.2022, s. 44).

19. głęboko ubolewa nad faktem, że w Radzie Prezesów EBC, Radzie ds. Nadzoru EBC i zarządzie SRB brakuje równowagi płci; wzywa instytucje i organy UE do priorytetowego potraktowania kwestii jak najszybszego osiągnięcia pełnej równowagi płci, w tym przez zapewnienie zrównoważonych pod względem płci list kandydatów na wszystkie przyszłe stanowiska wymagające zgody Parlamentu, w tym w EBC i najwyższych instytucjach finansowych UE, oraz dążenie do tego, by w każdej procedurze nominacji uwzględniano co najmniej jedną kandydatkę i jednego kandydata; przypomina o swojej rezolucji z 14 marca 2019 r., której celem było zapewnienie równowagi płci na kolejnych listach kandydatów do nominacji w sprawach gospodarczych i walutowych UE; ponawia swoje zobowiązanie do nieuwzględniania list kandydatów, w przypadku których nie przestrzega się zasady równowagi płci;

Nadzór

20. zauważa, że od początku 2022 r. poziom kapitału podstawowego Tier 1 banków SSM spadł do 14,74 %, a wskaźnik pokrycia wypływów netto również spadł do 162,03 % ⁽¹³⁾; wyraża zadowolenie z faktu, że liczba kredytów zagrożonych w bilansach banków nadal się zmniejsza, choć w różnym stopniu i pomimo różnych poziomów w poszczególnych państwach członkowskich; jest jednak zaniepokojony pogorszeniem jakości aktywów wynikającym z wyższych stóp procentowych; zauważa, że odsetek kredytów etapu 2 wzrósł do 9,5 % wszystkich kredytów udzielonych przez banki, co stanowi najwyższy poziom od 2018 r., oraz że wzrost ten jest silnie skoncentrowany w niektórych państwach członkowskich; podkreśla, że w niektórych segmentach rynku, w tym w sektorze nieruchomości, kumulują się podatności na zagrożenia; podkreśla, że banki powinny dysponować wystarczającym kapitałem i aktywami płynnymi, aby poradzić sobie z gospodarskimi skutkami rosyjskiej wojny;

21. zauważa, że zmniejszenie ryzyka związanego z bilansami banków przyczyniłoby się do powstania stabilniejszej, silnej i zorientowanej na wzrost gospodarczy unii bankowej; uważa, że monitorowanie zmniejszenia liczby kredytów zagrożonych powinno pozostać jednym z priorytetów nadzoru, w sposób zrównoważony, uwzględniający ryzyko dekapitalizacji i konsekwencje dla dłużników; wzywa współpracodawców do dalszego opracowywania odpowiednich ram w celu zajęcia się tym priorytetem;

22. odnotowuje przeprowadzony przez EBC przegląd jego priorytetów nadzorczych na następne trzy lata, którymi są: 1) zwiększenie odporności na bezpośrednie wstrząsy makrofinansowe i geopolityczne, 2) stawienie czoła wyzwaniom cyfryzacji i wzmocnienie zdolności kierowniczych organów zarządzających oraz 3) wzmoczenie wysiłków na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu;

23. zauważa, że rentowność sektora bankowego wzrosła w ciągu ostatniego roku, osiągając najwyższy poziom od 14 lat, co świadczy o poprawie konkurencyjności unijnych banków; uznaje znaczenie wykorzystania zysków do tworzenia buforów, zabezpieczenia stabilności systemu finansowego, a także do finansowania europejskiej gospodarki;

24. podkreśla, że przeciętnie pięć największych banków w państwach członkowskich UE kontroluje 68 % wszystkich aktywów bankowych na rynku, a w niektórych przypadkach ponad 80 %, oraz że 37 największych banków w UE odpowiada za 71,4 % wszystkich aktywów bankowych na rynku wewnętrznym;

25. uważa, że dobrze zdywersyfikowany sektor bankowy, składający się również z banków małych i lokalnych, a także publicznych i spółdzielczych, stanowi dobre rozwiązanie dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych; podkreśla ryzyko systemowe wynikające z wzajemnych powiązań i złożoności, leżące u podstaw problemu instytucji „zbyt dużych, by upaść”, który stał się motywacją do podjęcia istotnych prac przez instytucje UE w tym zakresie, i wzywa do kontynuacji tych prac;

26. zauważa, że ekspozycja niektórych banków na krajowy dług państwowy jest nadal wysoka w związku z bezprecedensowym zapotrzebowaniem na finansowanie publiczne widocznym od czasu kryzysu związanego z COVID-19; przypomina, że jednym z głównych celów unii bankowej jest przerwanie powiązań między ryzykiem bankowym i ryzykiem związanym z długiem państwowym, wraz z zachowaniem stabilności finansowej i ochroną pieniędzy podatników; przyjmuje do wiadomości prace prowadzone przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego w zakresie ryzyka związanego z niewyłączalnością państwa; uważa, że rozwiązanie dla UE powinno być zgodne z normami międzynarodowymi;

27. podkreśla, że banki mają do odegrania kluczową rolę w przejściu na zrównoważoną gospodarkę i w zapewnieniu, aby UE była w stanie wypełnić swoje zobowiązania środowiskowe; zauważa, że taka transformacja wymaga znacznych inwestycji; stwierdza, że należy umożliwić MŚP wnieście wkładu w tę transformację; wzywa, aby rozważyć ustanowienie specjalnych wymogów ostrożnościowych dla działań związanych z wysokimi ryzykami ESG; zauważa, że instytucje finansowe kontynuują finansowanie działalności związanej z paliwami kopalnymi mimo uznania, że zmiana klimatu stanowi poważne zagrożenie dla stabilności finansowej;

⁽¹³⁾ EBC, „Publication of supervisory data” [Publikacja danych dotyczących nadzoru], dostęp 28 kwietnia 2022 r.

28. przypomina, że w ramach swojej „Strategii dotyczącej finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej” Komisja zobowiązała się, że „podejmie działania mające na celu zapewnienie, aby odpowiednie czynniki ESG były uwzględniane w ratingach kredytowych”, oraz z zainteresowaniem śledzi przygotowywany wniosek ustawodawczy w tym zakresie;

29. podkreśla związek między przeciwdziałaniem praniu pieniędzy a ryzykiem ostrożnościowym; wzywa organy nadzoru ostrożnościowego, by w pełni uwzględniały ryzyko związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy w swoich działaniach nadzorczych oraz by działały w koordynacji z organami ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu; wzywa współprawodawców do szybkiego uzgodnienia pakietu dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy, w tym utworzenia nowego organu ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy, dla którego należy przewidzieć odpowiednie zasoby; podkreśla, że ustanowienie organu ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy to wyjątkowa możliwość usprawnienia i uproszczenia koordynacji i wymiany informacji między organami nadzoru ostrożnościowego a organami ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy; uważa, że procedura tworzenia unijnego wykazu państw trzecich wysokiego ryzyka powinna zostać udoskonalona, w tym przez rozważenie zaangażowania w ten proces organu ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy z myślą o ochronie integralności sektora finansowego UE; podkreśla, że banki funkcjonują jako strażnicy w walce z praniem pieniędzy, a zatem muszą posiadać solidne ramy zarządzania ryzykiem i być skutecznie nadzorowane;

30. wzywa Komisję do zapewnienia, aby stosowano wszystkie obowiązujące przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy; odnotowuje wszczęcie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec państw członkowskich, które nie stosują prawidłowo piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy ⁽¹³⁾;

31. powtarza, że podobnie jak w przypadku banków ryzyko systemowe może występować wówczas, gdy pośrednictwo kredytowe prowadzone jest w otoczeniu, w którym standardy regulacyjne i nadzór są luźniejsze niż w przypadku zwykłych banków; zwraca uwagę na ryzyko wynikające z ekspozycji banków na równoległy system bankowy; kładzie nacisk na potrzebę poprawy odporności pośredników finansowych niebędących bankami, w tym poprzez opracowanie specjalnych narzędzi regulacyjnych i nadzorczych zapobiegających kryzysowi płynności; wzywa Komisję do przedstawienia w stosownych przypadkach odpowiednich wniosków ustawodawczych;

32. podkreśla, że niezbędna jest dalsza konwergencja praktyk nadzorczych między właściwymi organami krajowymi w celu zapewnienia równych warunków działania wśród poszczególnych jurysdykcji UE i na jednolitym rynku, co ostatecznie pomoże we wspieraniu stabilności finansowej na poziomie unijnym i krajowym;

33. zauważa, że kryptoaktywa stwarzają nowe wyzwania i możliwości w systemie finansowym; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie rozporządzenia w sprawie rynków kryptoaktywów oraz rozporządzenia w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów; podkreśla, że ostatnie wydarzenia rynkowe podkreślają potrzebę kontynuowania prac w takich obszarach, jak zdecentralizowane finanse, pożyczki w kryptoaktywach, konglomeraty kryptowalutowe i niewymienialne tokeny; wzywa Komisję do rozważenia w razie potrzeby nowych wniosków ustawodawczych; z zadowoleniem przyjmuje standard dotyczący ostrożnościowego traktowania ekspozycji banków na kryptoaktywa przyjęty przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego 16 grudnia 2022 r. i wzywa współprawodawców, aby rozważyli zajęcie się nim w ramach obecnego przeglądu rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych ⁽¹⁴⁾;

34. zwraca uwagę, że konieczne jest zapewnienie zgodności między środkami horyzontalnymi a regulacją rynku finansowego, w szczególności w odniesieniu do cyberbezpieczeństwa i polityk cyfrowych, aby uniknąć dublowania i obciążeń biurokratycznych;

35. podkreśla, że instytucje finansowe korzystające z bezpośrednich środków pomocy państwa powinny podlegać znacznym ograniczeniom w zakresie wypłaty dywidendy, skupu akcji własnych i wypłaty wynagrodzeń zmiennych;

36. odnotowuje problemy i wyzwania związane z kwestią państwa macierzystego i państwa przyjmującego; zwraca uwagę, że większa integracja rynku wymaga wiarygodnych zabezpieczeń dla państw przyjmujących na szczeblu UE;

⁽¹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywę 2009/138/WE i 2013/36/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 43).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja

37. z zadowoleniem przyjmuje działania SRB w 2022 r., w tym zarządzanie przez nią upadkiem Sberbanku w następstwie rosyjskiej wojny w Ukrainie; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że banki podlegające kompetencjom SRB poczyniły ogółem spore postępy w zakresie możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz pod względem budowy zdolności do pokrycia strat;

38. zauważa, że aby plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji były w pełni zgodne z wymogami prawa, muszą obejmować kompleksową ocenę możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji każdego banku, w tym również ocenę, czy istnieją istotne przeszkody dla przeprowadzeniu skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji danego podmiotu, i jak takie przeszkody można usunąć; z zadowoleniem przyjmuje publikację mapy cieplnej możliwości przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; wzywa SRB do dalszej poprawy przejrzystości jej decyzji;

39. przypomina, że po wdrożeniu decyzji o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banki muszą nadal wypełniać swoje zobowiązania i wykonywać swoje zasadnicze funkcje; jest zaniepokojony wyzwaniem związanym z płynnością, przed jakim może stanąć duży bank w przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; wzywa instytucje UE, aby uzgodniły rozwiązanie, które zapewni zaufanie i zwiększy przewidywalność;

40. przyjmuje do wiadomości program prac SRB na 2023 r.; podkreśla, że jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji powinien zostać w całości zapełniony, a wszystkie banki powinny mieć pełną możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji do końca 2023 r., w tym w wyniku wiążących celów dotyczących minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych; zauważa, że konieczne są dalsze postępy ze strony wszystkich banków;

41. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie Eurogrupy dotyczące wprowadzenia zabezpieczenia dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w postaci odnawialnej linii kredytowej z Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS); wyraża ubolewanie, że porozumienie nie zostało wdrożone w 2022 r. z powodu opóźnień w ratyfikacji traktatu ustanawiającego EMS; podkreśla kluczową rolę jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w zapobieganiu ratowania banków przez podatników; podkreśla jego znaczenie dla wzmocnienia ram zarządzania kryzysowego; podkreśla, że jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest znaczącym krokiem w kierunku ukończenia budowy unii bankowej; apeluje o pełną ratyfikację przez wszystkie państwa członkowskie umowy zmieniającej Porozumienie ustanawiające EMS, w tym o ustanowienie wspólnego zabezpieczenia dla jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;

42. zwraca uwagę, że trzeba usunąć luki stwierdzone w ramach zarządzania kryzysowego; zwraca się o doprecyzowanie i ujednoczenie oceny interesu publicznego w sposób zapewniający spójne i przewidywalne stosowanie strategii restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; apeluje o większą harmonizację traktowania małych i średnich banków i podkreśla, że narzędziom restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, którymi dysponuje SRB, musi towarzyszyć dostęp do odpowiednich zasobów finansowych, z wyłączeniem pieniędzy podatników; apeluje o równe szanse wśród różnych struktur grup bankowych oraz o najbardziej odpowiednią strategię restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, która zapewni skuteczne wdrożenie wybranej strategii restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; podkreśla, że ramy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zasady pomocy państwa powinny być spójne; podkreśla, że przegląd komunikatu bankowego⁽¹⁵⁾ jest już dawno spóźniony, ponieważ został on wydany przed wejściem w życie dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków⁽¹⁶⁾; wzywa Komisję do dokonania przeglądu komunikatu bankowego i dostosowania go do wyników przeglądu ram CMDI, aby zapewnić spójność obu ram;

43. **ubolewa, że Komisja nie przedstawiła inicjatywy ustawodawczej w sprawie ram CMDI w terminie, do którego zobowiązała się w programie prac Komisji na rok 2021;** przyjmuje do wiadomości wnioski Komisji dotyczący przeglądu ram CMDI; podkreśla potrzebę ambitnego i kompleksowego przeglądu ram CMDI, aby uczynić je bardziej spójnymi, wiarygodnymi i skutecznymi; przypomina, że ochrona pieniędzy podatników jest jednym z głównych celów ram zarządzania kryzysowego, że straty powinny być ponoszone przede wszystkim przez akcjonariuszy i wierzycieli oraz że jeżeli do skutecznego wdrożenia strategii restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nadal potrzebne jest finansowanie zewnętrzne, to powinno ono pochodzić z finansowanych przez branżę siatek bezpieczeństwa; podkreśla, że wiarygodny i dobrze funkcjonujący system restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia stabilności finansowej w niepewnym kontekście makroekonomicznym; uważa, że przegląd ram CMDI jest niezbędnym krokiem, który może pomóc w przezwyciężeniu przeszkód w tworzeniu EDIS, w perspektywie ukończenia budowy unii bankowej;

⁽¹⁵⁾ Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego (Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

44. odnotowuje powołanie nowego przewodniczącego SRB i nowej członkini zarządu; zwraca uwagę na brak równowagi płci na stanowiskach kierowniczych SRB; wzywa SRB, by zajęła się tą kwestią i zapewniła bardziej zrównoważoną reprezentację płci na stanowiskach kierowniczych;

45. zachęca SRB do dalszego wykorzystywania strategii transferu w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w oparciu o istniejące najlepsze praktyki;

Gwarantowanie depozytów

46. ubolewa, że unia bankowa jest nadal niekompletna ze względu na brak EDIS; stwierdza, że dzięki wdrożeniu dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów ochrona deponentów uległa poprawie i harmonizacji; stwierdza, że EDIS zwiększyłby ochronę deponentów w UE, niezależnie od tego, gdzie znajduje się bank; uważa, że EDIS stanowiłby dodatkowe zabezpieczenie dla przyjmujących państw członkowskich, w związku z czym – wraz z przeglądem ram CMDI – przyczyniłby się do rozwiązania problemów państwa macierzystego i państwa przyjmującego; przypomina, że Parlament posiada mandat do prowadzenia negocjacji w sprawie EDIS i jest gotowy do wznowienia prac w celu jak najszybszego utworzenia go;

47. podkreśla, że pomimo skutków pandemii COVID-19 i wojny w Ukrainie wskaźnik kredytów zagrożonych spadł do 2,29 %; uznaje znaczne postępy w ograniczaniu ryzyka w sektorze bankowym; z drugiej strony zauważa ograniczone postępy w zakresie podziału ryzyka; apeluje o wprowadzenie sprawiedliwego mechanizmu podziału ryzyka poprzez EDIS, przy jednoczesnym utrzymaniu tendencji do ograniczania ryzyka we wszystkich krajach UE; podkreśla, jak ważne jest dalsze ograniczanie ryzyka dla powodzenia unii bankowej;

48. podkreśla znaczenie proporcjonalności ryzyka dla składek na systemy gwarantowania depozytów i na przyszły EDIS; wzywa do uwzględnienia specyfiki instytucjonalnych systemów ochrony; ostrzega, że brak podejścia opartego na zachętach i ryzyku może stwarzać ryzyko pokusy nadużycia, prowadząc do subsydiowania spekulacyjnych modeli biznesowych przez modele konserwatywne;

49. zwraca uwagę, że każdy EDIS powinien uwzględniać jasne zasady uczestnictwa państw członkowskich spoza strefy euro;

50. wyraża ubolewanie, że państwa członkowskie nadal działają poza ramami wspólnotowymi, co podważa rolę Parlamentu jako współprawodawcy; prosi, by informowano go na bieżąco o dyskusjach toczących się na szczęblu Eurogrupy i grupy roboczej wysokiego szczebla ds. EDIS;

51. odnotowuje oświadczenie Eurogrupy z 16 czerwca 2022 r. w sprawie przyszłości unii bankowej; popiera apele posłów do Parlamentu Europejskiego negocjujących wnioski dotyczące EDIS, zawarte w ich oświadczeniu z 7 grudnia 2022 r., o ambitny przegląd ram CMDI, które mogą pomóc w przezwyciężeniu przeszkód na drodze do ustanowienia EDIS, uznając jednocześnie, że ram tych nie należy traktować jako zamiennika EDIS oraz że wniosek w sprawie EDIS z 2015 r. nie powinien zostać wycofany; ponawia swój pilny apel do Rady o zakończenie impasu oraz o konstruktywną współpracę z Parlamentem w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie EDIS;

52. uznaje różne koncepcje dotyczące EDIS; uważa jednak, że wszelkie rozwiązania krótkoterminowe nie powinny przeszkadzać w ustanowieniu pełnoprawnego EDIS, który umożliwiłby podział strat w oparciu o konkretne kryteria;

o
o o

53. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Bankowi Centralnemu, Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Bankowego oraz Jednolitej Radzie ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji.